

Protokoll rådet för funktionshinderfrågor i Bromma och Hässelby-Vällingby

Närvarande:

Ledamöter

Edvin Lidén, HiSUS
Gull-Britt Lindahl, SDF
Kaj Nordqvist, SRF
Keity Klynne Löfgren, SRF
Therese Lagerman, RBU
Torbjörn Dacke, FUB Stockholm

Tjänstemän

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning:

Marie Lissäng – Avdelningschef, avdelningen för äldre,
funktionsnedsättning och socialpsykiatri
Ludvig Jansson – Verksamhetscontroller, avdelningen individ och
familj
Jill Clavell – Säkerhetsstrateg, avdelning verksamhetsstöd och
stadsmiljö

Bromma stadsdelsförvaltning:

Jenny Häggmark Lindberg – Enhetschef enheten för personligt stöd,
avdelning socialtjänst och fritid

Övriga:

Teckenspråkstolkar, Stockholmstolkarna
Sabine Hedlund – Brandingenjör, myndigheten för samhällsskydd
och beredskap (MSB)

Frånvarande:

Annika Symreng, DHR
Tarek Abdellatif, SDF
Magnus Karlsson – Säkerhetssamordnare, avdelning HR, säkerhet
nämnd och service

Tidpunkt:

2024-05-21, klockan 14-16

Plats:

Bromma stadsdelsförvaltning
Köpsvängen 24, Bromma

Protokoll justerat 2024-05-28

Kaj Nordqvist
Justerare

Therese Lagerman
Justerare

Dagordning

1. Mötets öppnande

Mötet öppnas av ordförande.

2. Föregående protokoll

Föregående protokoll godkänns.

3. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkänns.

4. Utseende av justerare och tid för justering

Protokoll justeras 2024-05-28 av Kaj Nordqvist och Therese Lagerman.

5. Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029.

Rådet behandlade programmets fokusområde 3.5 *Alla ska garanteras skydd och säkerhet.*

Representanter från myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) samt säkerhetssamordnare från Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning gästade rådet och presenterade arbetet relaterat till fokusområdet.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Myndigheten har ett brett uppdrag för att stärka samhället att förebygga och hantera olyckor, kriser och konsekvenser av krig.

Myndigheten arbetar bl.a. med att stärka enskilda samt de kommunala räddningstjänsternas förmåga genom att bland annat utforma och sprida informationsmaterial samt anordna utbildningar.

Utifrån att myndigheten tidigare bedömt att kunskapsläget varit lågt avseende hur olika gruppers förutsättningar påverkade deras möjlighet att ta del av skydd så tog MSB fram kunskapsöversikten *likvärdigt skydd mot olyckor för personer med funktionsnedsättning*. Kunskapsöversikten ger stöd till utveckling hos ansvariga aktörer och Socialstyrelsen samt Myndigheten för delaktighet har påbörjat arbete att ta fram en vägledning utifrån översikten.

Kunskapsöversikten delas upp i tre delar, före, under och efter en kris och finns tillgänglig på MSBs hemsida. Avseende förberedande och förebyggande åtgärder är det viktigt att kartlägga och lära känna vilket behov av stöd som finns hos medborgarna vid olika kriser där det är viktigt att involvera berörda som kan sina behov bäst. Det är samtidigt viktigt att stärka enskildas förmåga att själv motstå kriser genom att bl.a. öka kunskapen hos individen där anpassad kommunikation till olika målgrupper och genom olika kanaler som t.ex. intresseorganisationer är viktig. En skyddsfaktor för personer i behov av extra stöd uppges vara att ha ett starkt nätverk där även grannar kan vara viktiga.

Under krissituationer är varningar och information viktig att anpassa utifrån olika målgrupper för att de ska kunna agera själv utifrån rådande situation. Översynen har visat att räddningspersonal ofta har bristande kunskap om personer med funktionsnedsättning och att ett utvecklingsbehov finns att öka deras kunskap för att kunna ge bättre stöd. Utformade och inövade rutiner är en viktig faktor för bra hantering vid krissituationer.

Efter krissituationer ska återhämtning göras till normalläge och vardag där samhällets stöd till enskilda utifrån behov är viktigt att länka till och tillhandahålla fort.

MSB arbetar även för att genom kommunala räddningstjänsterna stärka brandskyddet för särskilt

riskutsatta där bl.a. personer med funktionsnedsättning är överrepresenterade vid dödsfall. MSB arbetar utifrån den nationella strategin för stärkt brandskydd och bl.a. tagit fram vägledningsmaterial till enskilda och ansvariga i kommuner. Ett förstärkt brandskydd kan exempelvis innebära att brandvarnare kopplas till trygghetslarm, taktila eller optiska hjälpmedel kopplade till brandvarnare, automatiska släcksystem, svårantändliga textilier, utformning av bostäder samt att möblering sker på ett sätt som underlättar utrymning. Framgångsfaktorer för förbättrat brandskydd inom organisationer är att engagera politiken och högsta ledningen i arbetet samt arbeta systematiskt över tid där budget och ansvar är tydliggjort samtidigt som samverkan är bred mellan olika professioner inom kommunen samt med räddningstjänst.

Rådet framför att det är viktigt att i händelse av kris säkerställa att alla i behov av extra stöd får detta och att personer som har stöd från kommunen i hemmet, exempelvis boendestöd, inte glöms bort. Rådet tar även upp att det är viktigt att uppmärksamma seniorlägenheter där de boende inte innehar insatser utan räknas som hyresgäster. Ordförande nämner Nicaraguas blindorganisation som ett gott exempel där de arbetat för att kartlägga personer med funktionsnedsättningar i behov av stöd vid kris för att de ska kunna få hjälp vid kriser.

Rådet frågar om det finns anpassade varningar, t.ex. visuella, avseende viktigt meddelande till allmänheten för personer med dövhet. MSB informerar om att man arbetat med frågan men att det ännu inte finns.

Stadsdelsförvaltningarna

Säkerhetssamordnare presenterar kommunens geografiska områdesansvar avseende åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Kommunen ska verka för att olika aktörer i kommunen samordnar planerings- och förberedelsearbetet, att krishanteringsåtgärder vid händelser samordnas av relevanta aktörer samt att informationen till allmänheten samordnas.

Stadsdelarna har genomfört risk och sårbarhetsanalyser där ett funktionshinderperspektiv

är viktigt och identifierat samhällsviktiga verksamheter som exempelvis äldreomsorg, socialtjänst och förskola och vilka sårbarheter som behöver säkras upp för att verksamheterna ska fortgå i så hög grad som möjligt vid kriser. Stadsdelarna har bl.a. arbetat för att höja kunskapen om att utgångspunkten vid kriser är att samhällsservicen ska fortgå som vanligt och att man ska fortsätta gå till sitt arbete.

Vid beredskapsveckan vecka 39 kommer stadsdelarna genomföra olika informationsinsatser och event i syfte att informera hur medborgare kan stärka sin förmåga att motstå kriser där information även ämnas riktas till personer med funktionsnedsättningar.

Information om vilka skyddsrum som finns hittas på MSBs skyddsrumskarta, dock finns inte information om de är tillgänglighetsanpassade.

Rådet frågar om hur krisplanerna ser ut för stadsdelarna samt hur information ska gå ut vid kriser. Stadsdelarna har en krisstödsorganisation som aktiveras för att kunna hantera olika typer av kriser där bl.a. krisstödjare är viktiga att få ut till berörda områden. Krisstödjarna samordnar stödet tillsammans med räddningstjänst och ska säkerställa att korrekt information insamlas och kommer till allmänheten så fort som möjligt. Krisstödjarna samordnar även så berörda vid behov ges det stöd kommunen ansvarar för. De informationskanaler som nyttjas är de redan etablerade och anpassas utifrån karaktären på händelse men kan vara radio, TV, sociala medier eller viktigt meddelande till allmänheten. Staden har olika trygghetspunkter som redovisas på stadens hemsida där bl.a. vatten levereras om det blir brist på vatten i kranarna.

Rådet framför en oro över om sekretessbegränsningarna kan vara begränsande vid händelse av olika kriser för att enskilda ska ges rätt stöd.

6. Information från förvaltningen

Tertialrapport 1 – sammanfattning av genomfört arbete inom förvaltningarna skickades ut tillsammans

med kallelse.

Angående Bromma stadsdelsförvaltnings sammanfattning sida 3, aktivitet om undersöka behovet av insatser för att bryta ofrivillig ensamhet hos äldre med funktionsnedsättning, framför rådet vikten av att det enligt stadens styrdokument ska ges möjlighet för personer efter 65 år att fortsatt delta på daglig verksamhet enligt LSS och att handläggare ska informera om denna möjlighet.

På sida 5, indikator andelen arbetade timmar av timavlönad personal, framför rådet risken att målet medför att personer som inte vill arbeta heltid exkluderas från staden samt att det riskerar vara kostnadsdrivande vilket rådet är oroligt kan medföra försämrad service till personer som ges stöd från staden. De som efterfrågar heltid bör erbjudas detta men bör inte vara ett tvång. Målet förmedlas även kunna medföra en risk att ledsagarservice erbjudas med en mindre flexibilitet utifrån vad den enskilde efterfrågar.

Inspel om motion från (SD) att centralisera handläggningen av ledsagning och kontaktperson
Rådet framför att det är en relevant frågeställning att beviljandet av antalet timmar skiljer sig betydligt mellan stadsdelarna och det viktigaste är att detta förbättras. Rådet framför att det i den översyn som gjorts dock saknas viss relevanta analyser om hur antalet varierar beroende på befolkningsantal och att antalet ansökningar också skiljer sig mycket mellan stadsdelarna.

Om en centralisering genomförs kan man även överväga om det även ska göras för fler insatser för att förhindra ett fragmenterat ansvar mellan olika handläggare. Det är dock även viktigt med en lokal förankring för att förhindra att handläggare fattar beslut centralt utan att ha träffat enskilda. Rådet tror en förbättrad central samordning kan behövas, även kring andra insatser enligt LSS och SoL, och att utvecklingen fortsatt behöver följas över tid för att få en samsyn i staden.

Rådet framför vidare en kritik över att ledsagarservice

minskat över tid. Ordförande framför kritik över att personer med synnedsättning och blindhet generellt inte längre ingår i personkretsen enligt LSS och att omfattningen på ledsagning därav ofta inte upplevs räcka för målgruppen. Det uppfattas dock positivt att staden ger ledsagarservice enligt SoL utan avgift.

7. Frågor och synpunkter från rådet

Fråga inkommer om varför informationen om stadsdelarna skiljer sig på stadens hemsida mellan de olika stadsdelsförvaltningarna och vikten av att det ska vara lätt att få rätt stöd oavsett stadsdelsförvaltning. Förvaltningarna svarar att ansvarsområdena inom båda stadsdelsförvaltningar är desamma men att organisationen kan skilja sig. Vid kontakt med förvaltningarna ska man ges stöd att komma till ansvariga.

Rådet framför att information om att Valmyndigheten säkerställer att ledsagarservice ska erbjudas upplevs kunna gå ut till målgrupperna bättre framöver.

Rådet framför att det är viktigt för äldre att få utbildning i digital teknik. Stadsdelsförvaltningarna informerar om att de tillhandahåller olika utbildningar inom sina öppna verksamheter för personer över 65 år och att dessa brukar ha en hög efterfrågan. Vidare sprider stadsdelarna information för att förhindra bedrägerier.

8. Övriga frågor

Vice ordförande Torbjörn Dacke meddelar att han kommer lämna aktuellt råd till hösten. Rådet tackar för Torbjörns insats i rådet.

9. Nästa möte

Nästa sammanträde hålls i Hässelby-Vällingby 2024-09-17.

Rådet föreslår att fokusområdena *1. rätten till utbildning och att få det stöd som behövs för att nå kunskapsmålen* samt *2. Rätten till arbete och försörjning* behandlas vid nästkommande råd.

10. Mötets avslutande
Mötet avslutas.